

**Regulamin zajęć praktycznych i praktyk zawodowych
w Oddziale Pielęgniarstwa i Położnictwa
Wydziału Nauk o Zdrowiu
Uniwersytetu Medycznego w Łodzi**

Podstawa prawna

1. Przepisy zewnętrzne:
 - 1) Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza denty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika (t.j. Dz.U.2021, poz. 755);
 - 2) dodatkowo:
 - a) Dyrektywa/36/2005 PE i Rady z dnia 7 września 2004r. ze zm.,
 - b) Ustawa z dnia 20 lipca 2018r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.
2. Przepisy wewnętrzne:
 - 1) Uchwała nr 321/2019 z dnia 26 września 2019 r. Senatu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w sprawie dostosowania programów studiów rozpoczynających się od roku akademickiego 2019/2020 do wymagań określonych w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ze zm. - załączniki nr 17 i 18 (pielęgniarstwo) oraz załączniki nr 19 i 20 (położnictwo)
 - 2) Regulamin studiów Uniwersytetu Medycznego w Łodzi – uchwała nr 38/2021 Senatu UM w Łodzi, zwany dalej Regulaminem studiów.

Postanowienia ogólne

§ 1

Regulamin **zajęć praktycznych i praktyk zawodowych** w Oddziale Pielęgniarstwa i Położnictwa Wydziału Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, zwany dalej Regulaminem, dotyczy zasad i trybu prowadzenia i zaliczania zajęć praktycznych i praktyk zawodowych odbywanych na kierunkach: *pielęgniarstwo* oraz *położnictwo*.

§ 2

1. Celem **zajęć praktycznych** realizowanych w toku studiów z poszczególnych dziedzin pielęgniarstwa i położnictwa jest przekazanie wiedzy i zdobycie przez studentów określonych umiejętności, niezbędnych do wykonywania zadań zawodowych w zakresie świadczenia opieki zdrowotnej i zarządzania, promocji i edukacji zdrowotnej, rozwoju praktyki pielęgniarstwa/położniczej, krytycznego i refleksyjnego myślenia, badań naukowych oraz kształtowanie postaw etycznych niezbędnych do świadczenia opieki pielęgniarstwa/położniczej.
2. Celem **praktyki zawodowej** jest kształtowanie, doskonalenie i utrwalenie umiejętności zawodowych w zakresie opieki nad pacjentem/pacjentką, poznanie specyfiki pracy pielęgniarki/położnej w różnych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego, kształtowanie samodzielności decydowania i działania w zakresie funkcji pielęgniarek/położnych oraz

zdobycie doświadczeń zawodowych.

Miejsce odbywania zajęć praktycznych i praktyk zawodowych

§ 3

1. Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe odbywają się na terenie zakładów opieki zdrowotnej i innych podmiotów realizujących praktykę zawodową na podstawie porozumienia/umowy o prowadzeniu praktyk zawodowych zawartej pomiędzy Rektorem Uniwersytetu Medycznego w Łodzi a danym podmiotem leczniczym.
2. Dla osiągnięcia założonych celów i efektów uczenia się w zakresie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych oraz zapewnienia optymalnej jakości kształcenia preferowane są podmioty lecznicze, które spełniają następujące kryteria:
 - 1) położone są na terenie Łodzi oraz w obszarze aglomeracji miasta lub przypadku praktyk indywidualnych poza Łodzią i jej aglomeracją,
 - 2) realizują świadczenia podstawowe i specjalistyczne,
 - 3) posiadają wyposażenie i urządzenia zgodne z przyjętymi standardami,
 - 4) posiadają wykwalifikowaną kadrę pielęgniarską i kadrę położniczą,
 - 5) posiadają programy zapewnienia jakości usług,
 - 6) stosują w opiece nad pacjentem standardy i procedury pielęgniarskie/położnicze,
 - 7) posiadają opracowaną dokumentację procesu pielęgnowania,
 - 8) znają zakres kompetencji studentów odbywających praktykę i uwzględniają go we współpracy,
 - 9) przejawiają pełną aprobatę i zaangażowanie personelu w kształcenie studentów,
 - 10) umożliwiają osiągnięcie określonych efektów uczenia się objętych programem studiów.

Nadzór nad prawidłowym przebiegiem i organizacją zajęć praktycznych i praktyk zawodowych

§ 4

1. W Uniwersytecie Medycznym w Łodzi nadzór nad prawidłową organizacją zajęć praktycznych i praktyk zawodowych pełnią powołani przez Dziekana:
 - 1) Kierownik ds. Praktyk Studenckich na Kierunku Pielęgniarstwo,
 - 2) Kierownik ds. Praktyk Studenckich na Kierunku Położnictwo.
2. Do obowiązków Kierowników ds. Praktyk Studenckich należy w szczególności:
 - 1) opracowanie harmonogramów zajęć praktycznych i praktyk zawodowych,
 - 2) zapewnienie nadzoru nad wykonywaniem świadczeń zdrowotnych przewidzianych w programie studiów w ramach profilu praktycznego,
 - 3) sprawowanie nadzoru nad prawidłowym przebiegiem kształcenia praktycznego i prowadzeniem dokumentacji kształcenia,
 - 4) zapewnienie doboru zakładu opieki zdrowotnej w której odbywać się będą zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe,
 - 5) dobór kadry dydaktycznej, oraz wspólnie z kierownikiem jednostki, w której odbywają się praktyki rozstrzyganie spraw związanych z przebiegiem zajęć,
 - 6) potwierdzenie w indeksie elektronicznym realizację praktyk zawodowych w oparciu o dokumenty: dziennik umiejętności zawodowych i sprawozdanie przedłożone przez osobę prowadzącą praktykę po zakończeniu praktyk.

§ 5

1. Na terenie pomiotu leczniczego koordynatorem zajęć praktycznych i praktyk zawodowych jest Naczelną pielęgniarka/położna lub Przełożona pielęgniarek/położnych, lub Dyrektor ds. pielęgniarstwa/położnictwa.
2. Do zadań koordynatora, o którym mowa w ust. 1, należy w szczególności:
 - 1) pozyskiwanie pielęgniarki/położnej do realizacji indywidualnych i zorganizowanych praktyk zawodowych,
 - 2) współpraca z Kierownikiem ds. Praktyk Studenckich w zakresie organizacji zajęć, oraz prawidłowego przebiegu praktyki na terenie jednostki.

§ 6

1. Praktyki zawodowe realizowane są pod bezpośrednim nadzorem opiekuna praktyki, którym jest pielęgniarka/położna będąca pracownikiem danego podmiotu leczniczego.
2. Opiekunem praktyk może być osoba, która posiada:
 - 1) prawo wykonywania zawodu pielęgniarki/położnej,
 - 2) minimum roczny staż pracy w zawodzie zgodny z przedmiotową dziedziną kształcenia,
 - 3) tytuł magistra pielęgniarstwa, magistra położnictwa, tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa/położnictwa lub inne formy kształcenia podyplomowego w tym kursy kwalifikacyjne i kursy specjalistyczne.
3. Opiekun praktyk odpowiada za praktyczne kształtowanie umiejętności zawodowych studentów zgodnie z otrzymanym wykazem efektów uczenia się.

Obowiązki prowadzących zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe

§ 7

Do obowiązków prowadzących zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe należy w szczególności:

- 1) zorganizowanie szkolenia studentów z zakresu bhp zgodnie z aktualną instrukcją BHP, zarządzeniem Rektora oraz przeprowadzenie instruktażu stanowiskowego potwierdzonego podpisem studenta,
- 2) sprawdzenie przygotowania studentów do zajęć, w tym umundurowania,
- 3) w dniu pierwszych zajęć zapoznanie studentów z programem zajęć praktycznych lub praktyk zawodowych, warunkami zaliczenia, kryteriami samooceny i oceny postępów w kształceniu praktycznym,
- 4) stosowanie w sposób wzorcowy przepisów bezpieczeństwa, higieny pracy, procedur pielęgniarstkich/położniczych,
- 5) organizowanie zajęć w sposób zapewniający bezpieczne i higieniczne warunki pracy studenta,
- 6) organizowanie pracy w sposób zapewniający pełne wykorzystanie przewidzianego czasu,
- 7) stosowanie obiektywnych kryteriów oceny studenta,
- 8) stosowanie zasady podmiotowości wobec studentów,
- 9) wdrożenie procedury poekspozycyjnej w sytuacji tego wymagającej, zgodnie z obowiązującymi w jednostce procedurami, zgłoszenie zdarzenia do działu BHP UM,
- 10) informowanie Kierownika ds. Praktyk Studenckich m.in. o wypadkach, przypadkach ekspozycji zawodowej, nieobecnościach studentów, zaistniałych sytuacjach problemowych,
- 11) zaplanowanie z Kierownikiem ds. Praktyk Studenckich i studentem formy odpracowania

- zajęć, rozwiązania sytuacji trudnych,
- 12) dokumentowanie zaliczenia zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w dzienniku umiejętności oraz przedłożenie sprawozdania i oświadczenia o realizacji zajęć (w przypadku praktyk) do Kierownika ds. Praktyk Studenckich.

Prawa i obowiązki studentów odbywających zajęcia praktyczne i praktykę zawodową

§ 8

Student ma prawo do:

- 1) właściwie zorganizowanego procesu kształcenia,
- 2) tygodniowego rozkładu zajęć zgodnego z wymogami programowymi,
- 3) poszanowania przez współpracowników,
- 4) rozwijania zainteresowań i zdolności,
- 5) indywidualnej pomocy w przypadku trudności,
- 6) przestrzegania czasu pracy,
- 7) zagwarantowania bezpieczeństwa w czasie trwania zajęć,
- 8) sprawiedliwej i jawnej oceny.

§ 9

1. Do obowiązków studenta należy:

- 1) zapoznanie się w dniu rozpoczęcia zajęć praktycznych lub praktyki zawodowej z przepisami BHP i procedurami obowiązującymi w placówce i przestrzeganie ich,
- 2) zapoznanie się z przyjętymi kryteriami samooceny i oceny postępów w kształceniu praktycznym, o których student powinien być poinformowany w dniu rozpoczęcia zajęć lub praktyki,
- 3) dostarczenie przed rozpoczęciem zajęć dokumentów (zaświadczeń, orzeczenia lekarskiego) zgodnych z art. 211 pkt 5 Kodeksu pracy oraz ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t.j. Dz. U. 2021, poz. 2069 ze zm.),
- 4) systematyczne i aktywne uczestnictwo w zajęciach praktycznych i praktyce zawodowej,
- 5) wykonywanie zadań wynikających z programu zajęć praktycznych lub praktyki zawodowej,
- 6) przestrzeganie „Kodeksu etyki zawodowej pielęgniarki i położnej RP”, „Kodeksu etyki studenta” oraz zasad kultury współżycia w zespole,
- 7) przestrzeganie praw pacjenta,
- 8) ponoszenie odpowiedzialności za własny rozwój, zdrowie i życie,
- 9) dbanie o wspólne dobro i ład w jednostce, w której odbywa się kształcenie,
- 10) noszenie estetycznego, zgodnego z przepisami BHP i przepisami epidemiologicznymi umundurowania oraz identyfikatora według wzoru zatwierdzonego przez Dział Promocji UM,
- 11) pozostawienie odzieży i przedmiotów osobistych w szatni,
- 12) przestrzeganie zakazu palenia tytoniu i spożywania alkoholu na terenie placówki,
- 13) powiadomienie prowadzącego zajęcia praktyczne lub praktykę zawodową o występujących trudnościach w pracy, nieobecności, ekspozycji zawodowej itp.,
- 14) powiadomienie Kierownika ds. Praktyk Studenckich o ciąży oraz schorzeniach, które mogą mieć wpływ na przebieg zajęć, bezpieczeństwo studenta i chorych,
- 15) w każdym przypadku nieobecności lub zachorowania poinformowanie o swojej

absencji nauczyciela prowadzącego zajęcia praktyczne, opiekuna praktyk zawodowych lub Kierownika ds. Praktyk Studenckich na danym kierunku.

2. Studentowi nie wolno:
 - 1) samowolnie opuszczać placówki szkolenia,
 - 2) odwiedzać pacjentów na innych oddziałach,
 - 3) przyjmować odwiedzin osób niezwiązanych z praktyką.
3. Rekomendowany jest następujący wizerunek studenta realizującego zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe:
 - 1) ubranie robocze dla pracowników medycznych: część górna z rękawem do łokcia (na kierunku pielęgniarstwo bluza wkładana przez głowę), długie spodnie lub spódnica (nie krótsza niż 2 cm poniżej zgięcia kolanowego, rajstopy koloru cielistego),
 - 2) białe obuwie z zakrytymi palcami, na stabilnej podeszwie, płaskim lub 2 cm obcasie,
 - 3) zadbane wygląd: związane lub spięte włosy (w przypadku długich włosów), krótko obcięte niepomalowane paznokcie, brak biżuterii.

Ogólne zasady realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych

§ 10

1. Czas trwania oraz miejsce realizacji zajęć praktycznych i praktyki zawodowej określa harmonogram zajęć praktycznych i praktyki zawodowej przygotowany przez Kierownika ds. Praktyk Studenckich we współpracy z kierownikiem przedmiotu odpowiedzialnym za przedmiot oraz koordynatorem ze strony przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego zgodnie ze standardami kształcenia na poszczególnych latach i kierunkach studiów.
2. Sylabus zajęć praktycznych i praktyki zawodowej opracowuje Kierownik Przedmiotu zgodnie ze standardami i oczekiwanymi efektami uczenia się.
3. Student odbywa praktykę zawodową w wymiarze 10 godzin dydaktycznych dziennie (t.j. 8 godzin zegarowych), z wyłączeniem dni wolnych od pracy. Tygodniowo nie można przekroczyć 40 godzin dydaktycznych.
4. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą Studenta, dopuszcza się przedłużenie dziennego czasu odbywania praktyki zawodowej, nie dłużej jednak niż do 12 godzin dydaktycznych. Przedłużony dzienny wymiar czasu praktyki zawodowej jest równoważony krótszym wymiarem czasu praktyki zawodowej w innych dniach.
5. Studenci kierunku **położnictwo** realizujący zajęcia w Sali Porodowej w ramach przedmiotu *Techniki położnicze i prowadzenie porodu*, pracują w systemie 12-godzinnym, także w godzinach nocnych.

Zaliczanie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych

§ 11

1. Przebieg zajęć praktycznych wynika z organizacji ogólnej procesu dydaktycznego w Oddziale Pielęgniarstwa i Położnictwa. Zajęcia praktyczne prowadzi kierownik przedmiotu lub inny nauczyciel akademicki do tego wyznaczony.
2. Zajęcia praktyczne są formą prowadzenia zajęć dydaktycznych w przypadku następujących przedmiotów/modułów:
 - 2) na kierunku *pielęgniarstwo*:
 - a) Podstawy pielęgniarstwa,
 - b) Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne,

- c) Promocja zdrowia,
 - d) Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne,
 - e) Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne,
 - f) Podstawowa opieka zdrowotna,
 - g) Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne,
 - h) Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo–ginekologiczne,
 - i) Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne,
 - j) Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne,
 - k) Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia,
 - l) Opieka paliatywna,
 - m) Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej.
- 3) na kierunku *położnictwo*:
- a) Podstawy opieki położniczej,
 - b) Położnictwo i opieka położnicza,
 - c) Techniki położnicze i prowadzenie porodu,
 - d) Neonatologia i opieka neonatologiczna,
 - e) Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne,
 - f) Podstawowa opieka zdrowotna, Promocja zdrowia, Chirurgia,
 - g) Choroby wewnętrzne, Psychiatria,
 - h) Ginekologia i opieka ginekologiczna,
 - i) Rehabilitacja w położnictwie, neonatologii i ginekologii,
 - j) Anestezjologia i stany zagrożenia życia.

§ 12

1. Warunkiem zaliczenia zajęć praktycznych i praktyki zawodowej jest uzyskanie przez studenta pozytywnej oceny końcowej, na którą składa się:
 - 1) zaliczenie umiejętności zawodowych zgodnie z wykazem zawartym w „Dzienniku umiejętności”,
 - 2) przejawianie właściwej postawy zawodowej,
 - 3) wykazanie się znajomością treści teoretycznych związanych z realizacją zajęć praktycznych i praktyk zawodowych,
 - 4) przedłożenie obowiązującej dokumentacji przebiegu zajęć.
2. Zaliczenia zajęć praktycznych i praktyk zawodowych dokonuje kierownik przedmiotu poprzez wpisanie oceny w indeksie elektronicznym na podstawie dokumentacji przebiegu zajęć.
3. Brak zaliczenia zajęć realizowanych w pracowniach umiejętności w zakresie Podstaw pielęgniarstwa/Podstaw opieki położniczej uniemożliwia przystąpienie do realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w zakresie Podstaw pielęgniarstwa/Podstaw opieki położniczej oraz kontynuowanie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w pozostałych zakresach.
4. Zaliczenie zajęć praktycznych jest warunkiem uzyskania zaliczenia danego przedmiotu.
5. Zaliczenie praktyk zawodowych jest warunkiem zaliczenia semestru, w ramach którego odbywały się zajęcia. W przypadku niezaliczenia praktyk zawodowych student może ubiegać się o warunkowe zaliczenie semestru lub powtarzanie semestru na zasadach określonych w Regulaminie studiów.

§ 13

1. Wymagana jest 100% frekwencja studenta na zajęciach praktycznych i praktyce zawodowej, a możliwość odrabiania nieobecności jest możliwa tylko wtedy, gdy jest to przewidziane w sylabusie.
2. W przypadku nieobecności student zobowiązany jest przedstawić zaświadczenie lekarskie w uzasadnionych przypadkach – inne pisemne usprawiedliwienie, nie później niż w terminie 5 dni roboczych od dnia ustąpienia okoliczności będących przyczyną nieobecności.
3. Na tej podstawie kierownik przedmiotu ustala termin odrabiania zajęć i wyznacza nauczyciela akademickiego, pod opieką którego będą realizowane efekty uczenia się.
4. Następnie student składa podanie do dyrekcji placówki ochrony zdrowia o możliwość odrabiania zajęć w ustalonym terminie z wyznaczonym nauczycielem akademickim. Jeżeli student nie pojawi się w ustalonym terminie bez uzasadnionej przyczyny, traci prawo do odrobienia tych zajęć.
5. Po zrealizowaniu zajęć student zobowiązany jest niezwłocznie przekazać uzupełnioną kartę opracowania kierownikowi przedmiotu.

Postanowienia końcowe

§ 14

Decyzje w sprawie nieuregulowanych powyższymi przepisami lub Regulaminem studiów podejmuje Prodziekan ds. Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa.